

PERIÒDICH POLÍTICH VERMELL

■ SALUT PÚBLICA ■ INTERESSOS POPULARS ■ ARTS Y LLETRAS ■

Redacció y Administració: carrer de Ronda de la Universitat, número 6, Barcelona

— VENTA: 15 exemplars, 1 pesseta; Un número, 2 quartos. — Sort d'illam los llibres ab tota regularitat. — SUSCRIPCIÓ: Espanya, 6 reals trimestres; Estranger, 16. —

CERTÀMEN SOCIALISTA DE REUS

Avans d'entrar en la tasca de fer una ressenya de la festa socialista que acaba de tindre lloch a Reus, creyem oportú recordar de quin modo ha vingut a realitzar-se aquest Certàmen, primer en lo mon dels d'aquesta classe.

Los que constantment han llegit La TRAMONTANA, en veuen que n'algan ben entesos, per haberne donat ja compte a nostros lectors en varias ocasions; pero pe'ls que no ho sàpigan ó no se'n recordin, creyem nos agrahirán lo recort d'aquesta historia.

Lo Centre de Lectura de Reus, societat que allí ve a tenir la mateixa significació que l'Ateneo Barcelonés en nostra capital, va convocar un Certàmen en aquella ciutat ab motiu de la arribada allí dels ferrocarrils directes de Barcelona a Madrid.

Com la societat que convocava aquell Certàmen demanés premis a las altres asociaciones recreativas de Reus, lo Centre d'Amichs oferí una esfera de plata al autor de la millor Memoria sobre un tema purament socialista.

Varios foren los trabajos presentats optant a dit premi, pero 'l Jurat d'aquell Certàmen, ó mes ben dit, la majoria del Jurat, acordaren no adjudicarlo y si sols donar una menció honorífica a un dels trabajos presentats.

Com se sapigué luego que 'l Jurat quedá dividit en aquesta qüestió, votant tres individuos en pro de l'adjudicació del premi, y 'ls cinch ó sis restants en contra, y donantse ademés la casualitat de ser reaccionaris los que no volian que 's premiés res y liberals los que sí, lo Centre d'Amichs cregué que la passió política mes que la imparcialitat podia haber dictat aquell fallo, per lo qual passá a demanar explicacions al Centre de Lectura, y no obtenintlas a satisfacció, comensá a preocuparse de la celebració de un acte que suplis aquella falta.

Y nasqué la idea de un Certàmen purament Socialista, que acabá per acullir ab entusiasme lo Centre d'Amichs y las classes obreras totes de Reus.

Lo tema y premi ofert per lo Centre de Amichs en lo Centre de Lectura se posá en primer lloch en lo Certàmen Socialista, no podent obiar a ell mes que las mateixas composicions presentadas al Centre de Lectura.

Se demanaren temas y premis a altres colectivitats obreras, reunintsen fins a setze, y un cop vendudas gran número de dificultats, se convocá aquest Certàmen Socialista, que tingué lloch

lo diumenje passat ab gran content d'amichs y respecte y admiració d'adversaris.

Tal es lo modo com comensá a pendre forma aquesta festa, qual primer motiu provocó lo Centre de Lectura y qual realisació tan brillantment acaba de portar a terme lo Centre de Amichs.

Fets, ó mes ben dit, recordada aquesta historia, passém ara a la ressenya del acte.

A dos quarts de nou del dematí, conforme estava anunciat, se reuniren en las salas del Centre d'Amichs totes las comisiones obreras que en representació de sas respectivas classes tenian d'assistir al repartiment de premis del Certàmen Socialista.

Entre las moltas delegacions que 's reuniren, recordém en aquest moment las següents:

Consell local de Reus.—Teixidors a la mà.—Teixidors de seda.—Tres classes de vapor.—Fusters.—Cerrallers (manyanos).—Boters.—Clavetayras.—Blanquers.—Pellayras.—Mestres de casab (paletas).—Secció varia.—Corders.—Sabaters.—Tintorers.—Consell local de Vilaseca.—Pagesos de Vilaseca.

Luego se posá en marxa la comitiva per l'ordre següent:

Un pendó del Centre de Amichs, (que 'l poden veure nostros llegidors en la lamina que doném en la quarta plana), seguit de la Junta y varios socios d'aquell casino.—Un altre pendó en lo qual se llegia Paso al Progreso, seguit per una colla de noys, fills de federats obrers.—Un altre pendó de las Clases Obreras de Reus seguit de gran número de obrers de la classe.—Un altre pendó de la Societat La Regeneradora de Vilaseca, portat per los pagesos de dit poble, que en número mes que regular habian acudit a donar l'luhiment a la festa obrera.—Un estandart portat per los tres obrers mes vells y associats de mes temps de Reus, en lo qual 's hi llegia la inscripció Instruïts y serveis libres: Clavé, que després també fou posat en lo balcó del Centre d'Amichs.—Y un altre estandart també del Centre d'Amichs, detras del qual anava una música, y darrera d'aquesta un numerós seguiment d'obrrers tant de la localitat com forasters.

Arribats al Teatre Principal y després del barullo propi de la colocació de una comitiva que no cabia al local, la orquesta soná quatre solfas, y 'l delegat de la autoritat, que presidia per oferiment y deferencia mutuas entre 'l Centre d'Amichs y l'Ajuntament, declará obert lo Certàmen Socialista de Reus, explicant en pocas paraulas l'objecte de la festa que 's anava a celebrar.

Lo teatre ofería un magnífich cop de vista, adornat baix la direcció de inteligents obrers, del modo que n'és una petita mostra lo dibuix de la lamina de la quarta plana, quals croquis prengué del natural nostre redactor Canibell, secretari del Jurat.

En tots los plafons del teatre 's hi llegien los següents noms, tots de reformadors socials mes ó menos distingits, alguns d'ells membres de la célebre Comuna de Paris en 1871.

Platon.—T. Moro.—Krapotkine.—Reclus.—Campanella.—Bakounine.—Proudhon.—Fourrier.—Babeuf.—Molon.—Owen.—Marx.—Fagnelli.—Farga.—Cabet.—Saint-Simon.—Albarracín.—Costa.—Viñas.—J. Most.—Lasalle.—Blanqui.—Courbet.

Un bonich contrast ofería lo vermell dels plafons ab lo vert del ramatge y la diversitat de pendons, banderes y estandarts de las taules, ahont 's hi colcaren las comisiones de las societas obreras.

Y comensá 'l Certàmen en milt de un gran silenci y una calor que sofocava.

Comensá lo Secretari per la lectura de la Memoria contenint lo fallo del Jurat calificador, y obrintse los plechs dels autors premiats, que resultaren ser:

Premis: Joseph Lluas Pujals (la mateixa composició que obtingué menció honorífica en lo Certàmen del Centre de Lectura);—Léonie Rouzade, de Meudon (Paris).—Fernando Tarrida, de Barcelona.—Ricart Mella y Cea, de Madrid.—J. Campos, de Nova York.—Anselm Lorenzo, de Barcelona.—Anton Carreras, de Barcelona.—Teobaldo Nieva, de Madrid.—Angel Villalave, de Madrid.—Joan Serrano y Oteiza, de Madrid.—Angelina Vidal, de Lisboa.—Ramon Jaumar, de Barcelona.

Accésits: Joseph Marrus, de Manresa (traball també presentat al Centre de Lectura optant allí al mateix premi);—Lluís Carreras, de Reus.—Joaquim Payá, de Valencia.—Francisco Rodriguez del Busto, de Lugo.—Un Cosmopolita, de Sant Martí de Provensals.—Angelina Vidal, de Lisboa.—Ramon Constanti, de Reus.

Acabada la lectura de la Memoria del Jurat y distribució de premis, se donaren deu minuts de descans, durant los quals foren cremats los plechs dels autors que no habian obtingut premi, mentres tocava la orquesta.

Tornat a obrir lo Certàmen, se llegiren varios fragments de trabajos premiats, se pronunciaron alguns discursos, se'n llegí un de gracias en nom del Centre d'Amichs, se aplaudí tot ab entusiasme, y 's dongué per acabat lo Certàmen, avirant que 'l vespre tindria lloch la vetllada literaria en lo mateix teatro.

Destilá treballosament la numerosa concurrència, y regrestá la comitiva, formada lo mateix que avans, al Centre d' Amichs, habentse pres lo croquis de la mateixa en lo carrer del Padró y qual dibuix está també en la quarta plana.

Un modest dinar propi per obrers, si be abundant y afectuos sobre tota ponderació, tingue lloch en lo Centre d' Amichs, ahont regnà tota la tarde lo goig y fraternitat mes acabada.

A las nou del vespre comensá la vetllada anunciada, en la qual prengueren part variats dels amors premiats y alguns socios del Centre d' Amichs, membres del Jurat y altres escriptors y poetas que s prestaren gustosos a pendre part en la festa.

Se llegí un fragment de la obra Garibaldi sobre la presa de la Bastilla pe'l poble de Paris lo 14 de Juliol de 1789, variats poesias, algunas de las quals publicuim en aquest mateix numero, tres ó quatre fragments de traballs premiats y alguns trossos d' estudis socials.

Com la calor era inguantable y s tenia de ballar després de la vetllada, a poch mes de las onze acabá la part literaria, y alguns aficionats a Terpsicore ballaren cosa de una horetta; que encara que xixó no sigs molt propi de una festa socialista, tampoch va abusarsen, y va fer que la concurrència fou numerosissima del sexe femení, al qui tant convenenaces que l' arrenquin de las preocupacions socials y religiosas que tant lo degradan.

A quartz d' una tot habia acabat, deixant la festa del Certamen Socialista de Neus agraiablement impresionats a tots los que tingueren la sort de presenciarlo, y creyent tothom que no seria aquest l' últim, ja que tant brillant ha sortit ab tot y ser deguda sa convocatoria a una causa fortuuta y realitarse no mes com a via de consalg.

DEMA

POESIA LLEGIDA PER SON AUTOR EN LA VETLLADA LITERARIA DONADA A NEUS, EN LO TEATRE PRINCIPAL EN CELEBRACIÓ DEL CERTAMEN SOCIALISTA

Son al sigle vint y hu y al saló d' un Ateneu; sols se sent perla' una veu que'l fonógrafo s' endú.

Mentres perorar se sent s' está aquest sobre una taula; se no es cert que la paraula se la empueta sempre'l veot.

Lo soló está il·luminat com si fos al mitj del dia; sa blanca llum irradia un sol d' electricitat.

Las classes ja no s' coneixen; ja no hi ha cap distinció; lo menestral y'l senyo' sols en la historia existeixen.

La dona, llura y honorada, dona encat més esplendor a aqueix quadre encantador d' una ciutat tan avançada.

Entro: cap burquí se sent; preste-tots mie atenció, y sento que l' orado' d' aqueix modo va dilhent:

«Fou lo sigle que descreich de contrast y confusió; te creyes tení' un amich! donchs lo tractaves un xich y trobaves un traydo'».

«De lo geni la bravassa fins lo llamp va deturar; mes, ab tanta fortaleza, no tringueren la destresa de saberse dominar».

«Aquí un tren, valent, corria que al progrés s' encaminava; allí'l poble s' embrutava admirant la bisarria d' un torero que matava».

«Las naciones la pau cercavan, dedicantse a mil invents; mes de prompte la oblidavan y al deu Marie li aixecavan cada dia monuments».

«Ni la dona s' instruhia, ni'l talent se li estimava; era un moble que lluhia; era tal, que sola servia pera ser del home esclava».

«Preguaven igualtat, unir las rasses volien; y deixantse d' un plegat al més minim alzarat las naciones se destruhien».

«Predicava l' un lo pau desitiant ten sola la guerra; l' altre, dintre rich pelus, fustia en al poble esclau volia lluire a sa terra».

«La lley ab pena de mort lo delictu castigava; y, ab tal acte en descorci, lo uno matare ab ferocor E ne'l poble recordava».

«Moltre al cri de religió trapiaven la moral; y en moltissim d' una ocasió ab la capa del mitj ho s' abrogava'l criminal».

«Qui peus bondat tenes, un cop gran ja era tira, regnava la hipotesia, y ab cinisme s' aborria tot lo que no dava pa».

«Fou sigle de transició, fou sigle de lluyta encosa; fou un sigle que ab raho s' en pot dir, sense cap por, lo sigle de la estranyesa».

«Foch y neu; plor y alegría; llum y fosca; dopte y fe; tal caràcter distingie a aquell temps, que dirá' podria «lo gran sigle d' invenció»».

La vetllada s' ha acabat, y al sortir d' aquell saló tot respira germant, per tot veses llibertat.

E. GUANYANES

Per fi ha caygut lo ministre colerich, l' odiós Romero Robledo.

Pero si alguna vegada en lo mon pot dirse que després d' un ministre dolent ne ve un de pitjor, es ara.

Ha sigut substituït per en Villaverde; si senyors, lo mateix Villaverde en persona.

La indignació ha sigut general, pero en Villaverde es ministre.

Per poch que duri, ja li quedarà una cessantia de mil cinchcents duros al any, y aixó es lo que li importa.

Lo país que suhi, qu' esbufegui, que s' mori, que rebenti de veure la barra de fer ministre a l' heroe de la Porta del Sol y de la Universitat de Madrid.

Eills que vagin fent, que com no hi ha plasso que no s' compleixi ni deute que no s' pagui, lo poble va apuntant guarrismes, tira las sumas y s' prevé per ferse pagar lo compte.

La qüestió dels consums ja 'ns está consumint de debó y molt serà que no porti una cúa més llarga y rocaragolada que la indecencia vestida de conservador.

A men de variats motins en poblets de poca importancia, a Lleyda la setmana passada protesta lo poble del nou dogal posat en los consums, y las autoritats, ab lo paternal cuydado que t' ant las distingueix, lliensaren los soldats y la Gu ardia civil contra l' indefens paysanatje, resulta nt sis ó set morts y una vintena de ferits.

Aquestos son los únics arguments que s' donan al poble pera convencer de que té de pagar una nova ó més crescuda contribució.

Y tal fou la valentia ab que va sofocar-se aquella protesta popular, que no tenim los assalariats del govern altres enemichs a qui combatre, van acabar per ferse toth eills ab eills sense darsen com pte, per lo qual tingueren també algunas baixas.

Ja ha rebut la nova lley de consums lo batisme de sanch.

Y es dificil prevoure com acabará, puig en algunas grans capitals, igual que a Barcelona, no han comensat encara a probar d' escanyarnos ab la nova torca conservadora dels consums.

Esperém, donchs, que aquí toqui la orquesta, que no es fácil que faltin aficionats al ball.

E. GUANYANES

L' Ajuntament de Girona ha salvat la patria de las exageracions dels demagogos liberals. «Oh! N' ha fet una, que s' podrà excusar en taps de bassa y en lletres de ditadas de las parets».

Figúritse que a altas horas de la nit, ben de amagat y sense fer soroll, van fer tallar l' arbre de la Llibertat.

Ara si que 's lliberalde de la provincia quedaran tots morts y fets y enterrats per tal acció.

Los carcassalcaran un monument als autors de tal façana, posant los retrats dels regidors ab orellas de pam y miti, una cúa ben grossa pera espantarse las moscas y un morralet de palla pera conservarlos l' esperit de l' ánima y las torcas corporals.

E. GUANYANES

Es tal la seguritat ab que s' viu a Espanya, que fa pochos dias que a Sevilla va haberhi un grot suato per sentirse uns tiros d' un teatro ahont se representava la batalla de Tetuan.

Tant peu va pendre l' alarma, que conta un periodich va enviarse recado corrent als oficials pera que anessen a dormir al quartel y s disposaven a posarse las tropas sobre las armas, quan van donarse compte de lo ridical de la equivocació.

E. GUANYANES

«Que tal, si estem segurs de la tranquillitat!»

A consecuencia dels tiros y de la declaració del estat de guerra a Lleyda, la premsa de oposició deixa voluntariament de sortir.

Devant de las garantias d' un Consell de guerra, es lo millor que podra fer.

E. GUANYANES

Gran número de comissions hi ha actualment a Madrid pera reclamar contra 's nous impostos de consums.

Allí 's han consolat lo ministre d' Hisenda dibent que no pot ferhi res, y'l ministre de la Governació, l' Herodes dels estudiant de Madrid, los ha fet saber qu' está disposat a fer ab tota Espanya lo de Madrid y l' de Lleyda.

De modo que aquí a Barcelona ja cal que posém lo cul en remull.

E. GUANYANES

A Salamanca la qüestió dels consums també ha produhit morts y ferits.

Aviat será l' estat habitual d' Espanya la degollina perpetua.

E. GUANYANES

En lo poble de Rotova (Valencia), ha sigut nombrat jutje municipal un llicenciat de presiri.

Aquest sí que será un digné representant de las idees conservadoras.

E. GUANYANES

Continúa fentse una desesperada guerra al doctor Ferrán desde'l poder.

En Villaverde promet seguir las petjadas sanitarias de son mestre en Romero.

Mas millor qu' ara podrá dirse que aném de Herodes a Pilat.

E. GUANYANES

En Villaverde, al pendre possessió del ministeri, ha dit que tot ho debia a n' en Romero. Sempre m' ha agradat la franquesa.

Aquí tenim un ministre que confessa que per sos propis merits encara no passaria de porter.

E. GUANYANES

Per semblarse al seu apellido, en Villaverde vol fer tornarnos vers.

Donchs pe'l mateix motiu es fácil que algun toqui las de Villa-diego.

CAPITIS POENA

POESIA LLEGIDA PER SON AUTOR EN LA VETLLADA LITERARIA DONADA A NEUS, EN LO TEATRE PRINCIPAL EN CELEBRACIÓ DEL CERTAMEN SOCIALISTA

Un cadalso; un verdugo; un reo; un cura; una cruz; un piquete; un gran gentío; una mujer llorando; un sol de estío; arriba, abajo; gran negrura. Un redoble; una voz que pide, impura, sarcástico perdon; un rostro umbrío; impaciencia; silencio; un golpe impio; y un hacha ensangrentada; alguien que jura. Un crimen sin vengar; otro, vengado; la barbarie aumentando su coaccha; el fin de la justicia estropeado; la ignorancia, más firme, más derecha; el delito, más torpe, más osado; la lógica del mundo satisfecha.

E. GUANYANES

Pera que millor paga formarse idea de lo que fou lo Certamen Socialista de Reus, copiém a continuació lo que n' diuhem les diaris de aquella ciutat, en la edició del dimars, que tant mes d' imparcial ve de resultat lo que digan en favor d' ell, per quan distan molt de professar las ideas en aquell acte sustentadas.

Lo *Diario de Reus* acaba sa ressenya ab las següents ratllas:

«El *Diario de Reus* felicita a todos los socios del Centro de Amigos de esta ciudad, por el éxito que se iban de llevar a término, tanto por los resultados que habrán de reportarles en bien de su clase, como por el grado de ilustración que en ellos demuestra.»

La *Crónica de Reus*, comença y acaba ab los dos párrafos que a continuació transcribim:

«Conforme teníamos anunciado, en la mañana de anteayer se celebró en nuestro antiguo Teatro Principal el Certamen Socialista organizado por el Centro de Amigos de esta ciudad.»

«Dicho acto, que fue presidido por don Pedro Nolasco Gay, reunió toda la solemnidad y lucidez propias de semejantes fiestas, viéndose al mismo tiempo lleno de una enérgica concurrencia, compuesta, la mayor parte, de clases trabajadoras de esta ciudad.»

«Felicitemos sinceramente al Centro de Amigos, no solo por su reconocimiento a los trabajos que ha realizado y por su propósito, sino también por haber sido el primero entre las de España y del extranjero de haber celebrado un Certamen del que se trata.»

Y Las *Circunstancias*, també en son primer y últim párrafos, que copiém, s' expressa de aquest modo:

«El Certamen Socialista organizado por la sociedad Centro de Amigos de esta ciudad, que se celebró en el día de anteayer en el teatro de la zona de la Basilla de París, y al que tuvimos el placer de asistir, fue un acto brillanteísimo.»

«Rostando acudir a esta figura resalta que todas cuantas personas asistieron al Certamen y cuando se desahucan en algunas concurrencias, la sociedad Centro de Amigos por el buen gusto, orden y acierto que presidieron en la celebración de los mismos.»

«Por nuestra parte diremos que nos fueron mercediosos.»

Quan als contraria en idees los merets tan honrosos conceptes, es aquesta la millor apologia que pot ferse del acte que ns ocupa.

Nos escriuhen de La Bisbal qu' en Juan Gros, burot celestial d' ofici, empleat en aquella vila, desde la barraca del sant Esperit va fer una crida pera excomunicar a tots los que anessin a veure lo drama *Carles III el Hechizado*, qu' estava annunçat per l' próxim diumenje.

Y naturalment, lo teatro ve omplirse mes que de costum.

Y ja que parlem d' aquest empleat en les oficinas dels drets de consums espirituals, allí va una anecdota d' proposon de las excomunicacions.

S' estava al carrer parlant de las excomunicacions lliensades per mossen Joan Gros contra 'ls que anessin al teatro, quan s' ensepega a passar l' interessat en sotana.

Pie d' ardor espiritual s' acosta en Gros al grupo, y dia textualment:

— Qui es que parla de mi y de las excomunicacions?

Y contesta lu:

— Jo, que ja m' hi guinyat ab las excomunicacions y ab vostre.

— Has sentit que jo excomunicués a ningú?

— No, senyor, porque no veig a la iglesia; pero personas de crédito m' ho han assegurat.

— Punt es mentida, jo no he dit res, y ja ns trobarém tu y jo, que dalt ja t' esperen.

— Donchs miris, jo soch dels que m' cago ab tots los de dalt y ab los de baix del ofici de vostre.

Deuant tan increíbles rahons, la reverencia se n' ana ab la cua entre camas, y l' heretge espera un citació de Sant Pere pera celebrar judici de conciliació ab los de Dalt, en lo recambió número 100 del districte 27 de la Sala de Justicia del cel.

Si no resulta avinensa, llavors en Peret ho passarà a son Amo, y aquest fallará la causa ab las parts a la vista.

Lo clero de Vilanova y Geltrú, sent la calor com qualsevol fill de mare y procura tot lo que pot posarse a la fresca.

En proba d' aixó que l' altre dia portaven un mort catòlicament al Cementiri, y al arribar al portal digueren los capellans, que feya massa sol y que ells allí mateix donaven per acabada sa feyna.

Bé, homes, bé, jo us aplaudeixo que no vulgueu pendre una soleyada inutilment.

Y que feu veure als llanuts que la gran qüestió es no patir gaire en aquest mon, y que al altre quan hi siguem farem tractes.

Al presiri de Tarragona hi está cumplint vint anys de condemna un reverent que en sos bons anys s' entremetgué posant d' un modo interressant a la seva majordoms, y escanyantla despres lo dia que anava a donar a llum las consecuencias de sa majordomia.

Pero 'l pobrer va estar de pega y se li va descobrir lo marro.

Quants ne trobaríem que han estat més de sort!

A Segorbe han mort del cólera tot oint missa y pregant, tres devots.

Aixó será que Deu, al encetar-se de sas oracions, degué resoldre cridarlos a la gloria.

Pero senyor Deu, y dispensi, no tenia un modo menys lleig d' enviarlos a buscar!

Un robo considerable va cometes a Madrid la setmana passada, mentres la pobre robada s' estava resant a la iglesia.

Vetaquí que si ella se cuydés menos de Deu, d' Deu hagués vigilat més per ella, aixó no hauria succhit.

Un tal pare Royo fa un discurs desde 'l cubell del Sant Esperit dibent, entre otras catòliques, que ell tenia ilusions com qualsevol mortal, que las donas li agradavan tant com al primer home li poguessen agradar.

Vaja, que d' aixó a fer del cubell sagrat un lloch de propaganda pornogràfica, no hi va mes que un pas.

Un prebter de Madrid ha fundat un establiment pera recullir noyas majors de tretze anys, que estigan a punt de perders.

Ja ho enténch, avans de caure en lo vicli, lo capella voldrá guanyarlas pera deixarlas vivas, das espiritualment.

Cada hu busca lo que necessita.

Ab lo mancha creuhar pe 'l cos, ab la sotana artemagada y la teula de gayrell, rondava per Cadix una reverencia a una noyeta de divet anys, maca com un pom de flors.

Després de molt mirar y sospirar cap al balconet ahont lo Tenorio negre hi veya 'l cel, se decidí per últim en mirar de probar sort.

Puja la escala, lo cos li fa trip-trap, y truca.

Y en lo felis moment en que creya trobarse ab sa Dulcinea, surt un germá d' ella ab un banyo de algo mes que regulars dimensions, y li comensa a donar lo preu de las imprudencias ab que havia compromés la noya als ulls del vehinat ab sas may intermptudas rondas y requiebros.

En una iglesia de Badajoz va desmayarse una senyora.

Un agrístá que veje 'l barullo, sens enterarse de lo que era, comensa a repartir bastonadas per la casa de Deu.

Alguns feligresos van defensarse, y llavors fou la grossa, putg farta poch com algú no se n' anés directament al cel.

Y que escandalosos van tornante los clubs catòlics!

Miracle.

Ha arribat un número del valent *Motin* a nostras mans, del qual feya casi un parell de mesos que no n' venis cap per casa, entre denuncias y correus.

Pera celebrar l' aconteximent, copiém a continuació la següent fior mística:

«Cristo amó a los pequeños; y Mosen B... de Tarragona, adora a las pequeñas; la diferencia, como se vé, no es muy grande, salvo que las niñas fluctúan entre los trece y los quince.»

«Mándalas subir a su casa, y allí, ¡oh idioma cristiano! las obsequia con estampitas y medallitas, y hasta con dulces.»

«Satánas no permita que esos dulces se le vuelvan amargos a alguna de ellas.»

LO CAFÉ MILLOR

(Diàlech)

— Ahont vas? — A pendre un calent com de costum, vethosquí.

— Jo també. — Vols veu ab mi? — Segons ahont.

— Com s' entant? — Si no vas al Café Nou, a el Colón, Siglo e Condal, Palays ó Continental, o al d' España, Suis ó al...

— Pruy; ja t' entench; també ets d' aquestos que van a pendre caffè sempre a la Rambla, per que fa mes hi qu' un altre puntual?

— També sabe dar la resposta que t' mos de quatre ho sentit, de que no fa bon profit lo caffè, si un ral no costa!

— I també te dius... — No ho dich pas; porque 'l diabo fora injust; pero jo t' prenhc mes a gust en un d' aquestos, te veurás: Allí t' diré 'stú, tene piano; tuas qui fons la porta oberta, sens que sentias rich, sent pobre; tot per un triat ral...

— Demana la paréntia; t'rich notat ab tot lo que has vist fins ara, que no has cat per muy encara aquest mon per un farat.

— No m' fassa riure. — No es gossat; ja no diré que per disfrutar, un ral d'erti hanc'a gastar!

— Puts gastar marcon? — Es missa; jo no gasto tant, segú; prenhc caffè mes baix de preu, y m' hi jogo un dit del peu que disfruto tant com tu.

— Ca, barret! — Ne dubtes, my; donchs pots creure lo que t' dich y 'ho confesso com amich; i per sas quartas!

— Lo que sentis? — Donchs qu' t' creyas per assuats ben gastaos t'rich moltes comoditats com a la Rambla tu y reyes y d'aura potrar te 'n Pua.

— Se lo que t' dich; pro jo t' jurc que si hi prena un caffè y pare ja no te n' mosas mes.

— Qui dius? — Allí t' piano no hi fa falta; servidors lents y nens; bon caffè; bones cigarras...

— Y lo que mes hi resalta es un tipet molt bufó d'olla súa; una maremeta aixarda y molt honesta que a hi van al portuado.

— Per sas quartas! jo t' expical Pro de totes las maneres stodes si no ho exageres.

— No ho exagero cap mica.

— Donchs hi viach; donam avans del caffè la direccio.

— Es lo Café del Reu del carrer de Segurimón.

PERET DEL CARRIL

ABORIAS

GEROGLÍFICH

× P
IQ
AMO
NI

M. GARDÓ

SOLUCIONS

É LAS CARRERES DEL NÚMERO PASAD.

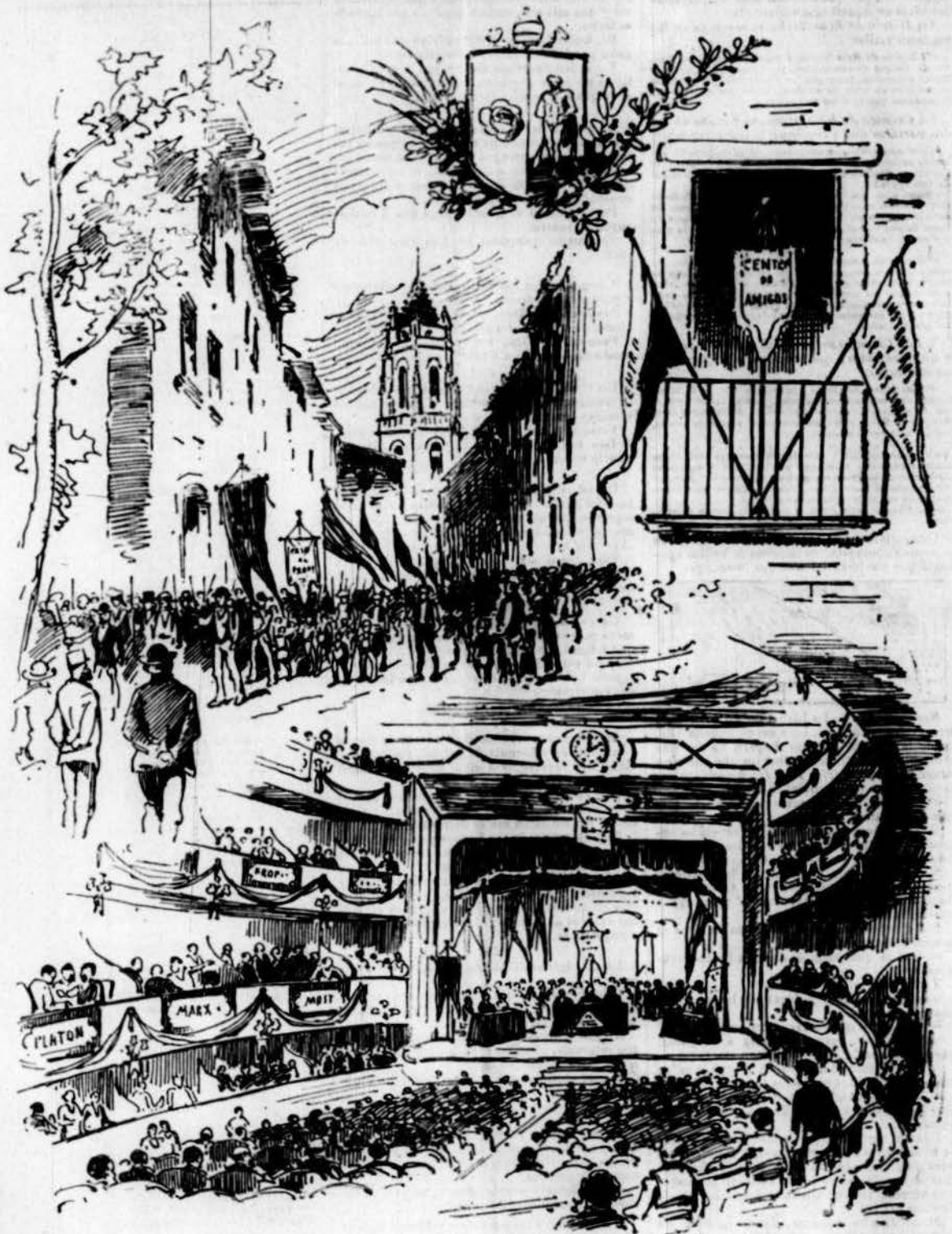
XARADA: — Mei-gi-ne.

ANAGRAMA: — PAGO. Capó. Caga.

GEROGLÍFICH: — Qui deu té deutor.

Tipografia LA ACADEMIA, Ronda de la Universitat, 6, Barcelona

CERTAMEN SOCIALISTA DE REUS

La Manifestació obrera; lo balcó del Centre d' Amics; y l' acte de la distribució dels premis